

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ¹

**Κώδικας
Πρακτικής για
την
Παρενόχληση
και τη
Σεξουαλική
Παρενόχληση**

Στην Πολιτική Άμυνα έχει εφαρμογή ο Κώδικας Πρακτικής στη Δημόσια Υπηρεσία για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Παρενόχλησης λόγω φύλου και της Σεξουαλικής Παρενόχλησης, που εκδόθηκε στη βάση του περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου.

**Οδηγός
Διαδικασιών
για την
Πολιτική
Άμυνα**

Σκοπός του παρόντος Οδηγού είναι να σε πληροφορήσει για το πού μπορείς να αποταθείς και ποιες διαδικασίες μπορείς να ακολουθήσεις σε περίπτωση που είσαι αντιμέτωπος/ αντιμέτωπη με τις εν λόγω ανεπιθύμητες συμπεριφορές. Εκδίδεται στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την εφαρμογή του Ψηφίσματος 1325(2000) «Γυναίκες, Ειρήνη, Ασφάλεια».

**Ποιους και
ποιες αφορά**

Τόσο ο Κώδικας Πρακτικής, όσο και ο Οδηγός για την Πολιτική Άμυνα, αφορούν σε όλα τα μέλη της Δύναμης της Πολιτικής Άμυνας όπου με βάση τον κανονισμό 9 των Περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικών) Κανονισμών είναι τα άτομα τα οποία:

- (α) Ανήκουν στο μόνιμο οργανικό προσωπικό.
- (β) Ανήκουν στο εναλλάξιμο προσωπικό.
- (γ) Ανήκουν στο ωρομίσθιο προσωπικό
- (δ) Εκτελούν ή έχουν κληθεί να εκτελέσουν υποχρεωτική υπηρεσία στη Δύναμη είτε με βάση τους πιο πάνω Κανονισμούς, είτε με τους Κανονισμούς που είχαν καταργηθεί με βάση τον κανονισμό 64 (περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικοί) Κανονισμοί).
- (ε) Υπηρετούν στη Δύναμη της Πολιτικής Άμυνας εθελοντικά, με βάση τον κανονισμό 16 (περί Πολιτικής Άμυνας (Γενικοί) Κανονισμοί).

Ο Οδηγός αφορά όλα τα πιο πάνω άτομα είτε αυτά έχουν την ιδιότητα του/της Αξιωματικού είτε του/της αμυνίτη/αμυνίτριας.

¹ Ο ανά χείρας Οδηγός έχει δημιουργηθεί σε συνεργασία με το Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το Γραφείο Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2021-2025 της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εφαρμογή του Ψηφίσματος των Ηνωμένων Εθνών 1325.

Γιατί σε αφορά

Η παρενόχληση λόγω φύλου και η σεξουαλική παρενόχληση καταπατούν την αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών και συνιστούν παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι συμπεριφορές αυτές πλήττουν την αξιοπρέπεια τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών.

Οι συμπεριφορές αυτές δημιουργούν ένα δυσάρεστο και πολλές φορές τοξικό περιβάλλον το οποίο έχει δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στο θύμα όσο και στον ευρύτερο περιβάλλον μέσα στο οποίο εμφανίζονται.

Σημειώνεται ότι: η εκδήλωση τέτοιων συμπεριφορών, σε οποιαδήποτε μορφή, απαγορεύεται και σε κάθε επαφή με το κοινό, αφού οποιοσδήποτε συναφείς ενέργειες πιθανόν να συνιστούν ποινικά αδικήματα, βάσει άλλων νομοθεσιών.

Χρήσιμες έννοιες

«**Παρενόχληση λόγω φύλου**» είναι η ανεπιθύμητη από τον/την αποδέκτη/τρια συμπεριφορά που σχετίζεται με το φύλο του/της, η οποία έχει σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας του/της, ιδίως όταν δημιουργεί ένα εκφοβιστικό, εχθρικό, εξευτελιστικό, ταπεινωτικό, ή επιθετικό περιβάλλον.

«**Σεξουαλική παρενόχληση**» είναι κάθε ανεπιθύμητη από τον/την αποδέκτη/τρια της συμπεριφορά σεξουαλικής φύσης που έχει σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας του/της, ιδίως όταν δημιουργεί ένα εξευτελιστικό, εκφοβιστικό, εχθρικό, ταπεινωτικό ή επιθετικό περιβάλλον στην εργασία και εκφράζεται με λόγια ή πράξεις.

«**Συμπεριφορά σεξουαλικής φύσης**» μπορεί να είναι: (α) Σωματική (β) Λεκτική/φραστική συμπεριφορά, (γ) Μη λεκτική/φραστική συμπεριφορά, (δ) Ηλεκτρονική

Άμεση ή έμμεση δυσμενής μεταχείριση λόγω της απόκρουσης παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης ή λόγω της υποβολής καταγγελίας για παρενόχληση ή σεξουαλική παρενόχληση.

Που μπορείς να υποβάλεις καταγγελία

Την ανεπιθύμητη συμπεριφορά μπορείς να την καταγγείλεις:

- (α) Στην Διοικήτρια/ Διοικητή της Πολιτικής Άμυνας
- (β) Στους Λειτουργούς Ισότητας που υπάρχουν στην κάθε Επαρχία

Σε περίπτωση καταγγελίας, η Διοικήτρια/ Διοικητής της Πολιτικής Άμυνας ορίζει διερευνώντα λειτουργό και ακολουθείται η διαδικασία του Κώδικα Πρακτικής στη Δημόσια Υπηρεσία για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Παρενόχλησης και της Σεξουαλικής Παρενόχλησης.

Επίσης, μπορείς να υποβάλεις καταγγελία:

(α) Στο Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

(β) Στην Αστυνομία

Ιδίως εάν:

- Ο/Η δράστης/τρια είναι ο Διοικητής ή η Διοικήτρια της Πολιτικής Άμυνας
- Δεν είσαι ευχαριστημένος/η με τον χειρισμό του θέματος από την Πολιτική Άμυνα

Μπορείς να λάβεις καθοδήγηση

Εάν δεν είσαι σίγουρος/ σίγουρη για το αν μία ανεπιθύμητη συμπεριφορά εμπίπτει στην κατηγορία της παρενόχλησης λόγω φύλου ή της σεξουαλικής παρενόχλησης μπορείς να αποταθείς:

- (α)** Στους λειτουργούς ισότητας της Πολιτικής Άμυνας, σε όποια Επαρχία και αν βρίσκονται, για στήριξη και καθοδήγηση. Έχει δηλαδή το δικαίωμα να απευθυνθείς και σε Λειτουργό Ισότητας άλλης επαρχίας εάν αυτό σε εκφράζει περισσότερο.
- (β)** Στο Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Λειτουργοί Ισότητας

Σε κάθε Επαρχία αλλά και στη Γενική Διοίκηση έχουν οριστεί Λειτουργοί Ισότητας, που έχουν την αρμοδιότητα για τα ακόλουθα:

- (α)** Να συμβουλεύουν, να καθοδηγούν και να στηρίζουν τα άτομα που απευθύνονται κοντά τους.
- (β)** Να παρέχουν πληροφορίες σχετικές με τα δικαιώματα και τις διαδικασίες καταγγελίας αυτών των συμπεριφορών.
- (γ)** Να ενημερώνουν την Επιτροπή Ισότητας και τη Διοικήτρια/ Διοικητή για τις περιπτώσεις που χειρίζονται, ακόμα και εάν παραμένουν ανώνυμες.
- (δ)** Να καταγράφουν και να παρακολουθούν τις περιπτώσεις όπου τους έχουν αναφερθεί ότι εμφανίστηκαν κρούσματα παρενόχλησης λόγω φύλου ή σεξουαλικής παρενόχλησης και για τις οποίες δεν υπάρχει επιθυμία για άμεση καταγγελία
- (στ)** Με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε περίπτωσης να προτείνουν λύσεις αντιμετώπισης του/ των προβλήματος/ των που έχουν δημιουργηθεί.

Ο κάθε Λειτουργός Ισότητας λειτουργεί πάντοτε με γνώμονα την προστασία, τις ανάγκες και τις ιδιαίτερες συνθήκες του ατόμου που καλείται κάθε φορά να στηρίξει.

**Επιτροπή
Ισότητας**

Στην Πολιτική Άμυνα έχει συσταθεί Επιτροπή Ισότητας η οποία αποτελείται από το σύνολο των Λειτουργών Ισότητας. Η επιτροπή αυτή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- (α) Συνεδριάζει ανά τρίμηνο/ τετράμηνο για αποτίμηση της κατάστασης στην Πολιτική Άμυνα και ανταλλαγή απόψεων για τον/ τους τρόπο/ τρόπους βελτίωσης των συνθηκών σχετικά με το θέμα.
Η επιτροπή μπορεί να συνεδριάσει και κατόπιν αιτήματος ενός/ μίας Λειτουργού Ισότητας με αφορμή περιστατικό που ήρθε εις γνώση του/ της.
- (β) Στηρίζει τους Λειτουργούς Ισότητας στο έργο τους.
- (γ) Συλλέγει τις πληροφορίες που παρέχουν οι Λειτουργοί Ισότητας για σκοπούς στατιστικής αποτίμησης και παρακολούθησης της κατάστασης στην Πολιτική Άμυνα σχετικά με το θέμα.
- (δ) Προωθεί στην Διοικήτρια/ Διοικητή της Πολιτικής Άμυνας τις εισηγήσεις προτάσεις της για ενίσχυση της πρόληψης και της προστασίας των μελών της Δύναμης από τις αναφερόμενες συμπεριφορές.
- (ε) Διενεργεί σχετικές εκπαιδεύσεις

**Έντυπο
καταγγελίας**

Στην περίπτωση που επιθυμείς να υποβάλεις καταγγελία, στο τέλος μπορείς να βρεις το έντυπο καταγγελιών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι)

**Τήρηση
εχεμύθειας
και
προστασία
προσωπικών
δεδομένων**

Όλες οι περιπτώσεις που αφορούν παρενόχληση λόγω φύλου ή σεξουαλική παρενόχληση τυγχάνουν χειρισμού από τα ορισμένα μέλη της Δύναμης και την Διοικήτρια/ Διοικητή της Πολιτικής Άμυνας με πλήρη εχεμύθεια και σεβασμό προς την ευρωπαϊκή και εγχώρια νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

**Στοιχεία
επικοινωνίας
Διοίκησης και
Λειτουργών
Ισότητας**

			Τηλ. επικοινωνίας
Έλενα Αβρααμίδου	Γενική Διοίκηση Π.Α		22403413
Νάκης Ξενοφώντος	Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Α	Λευκωσίας	22403410
Μαρίνα Πατούνα	Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Α	Λεμεσού	25811034
Ειρήνη Ιωαννίδου	Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Α	Λεμεσού	25811045
Αθηνά Πραστίτου	Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Α	Λάρνακας	24802042
Χαρά Λαζάρου	Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Α	Πάφου	26818477
Αντρέας Ευθυμίου	Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Α	Αμμοχώστου	23815126

Παράρτημα Ι

«Έντυπο καταγγελίας για παρενόχληση λόγω φύλου ή σεξουαλική παρενόχληση»

ΜΕΡΟΣ Α – Προσωπικά στοιχεία παραπονούμενου προσώπου

Όνομα:

Επίθετο:

Αριθμός Ταυτότητας:

Ηλικία:

Διεύθυνση:

Τηλέφωνα επικοινωνίας:

Ηλεκτρονική διεύθυνση:

Θέση στην Πολιτική Άμυνα/Επάγγελμα:

**Εάν η καταγγελία υποβάλλεται εκ μέρους του παραπονούμενου προσώπου, παρακαλώ να δηλώσετε το όνομά σας και τη σχέση σας με το παραπονούμενο πρόσωπο (σύζυγος, γονέας).*

ΜΕΡΟΣ Β- Στοιχεία αναφορικά με την καταγγελία

Είδος διάκρισης: (επιλέξτε την περίπτωση σας από τα πιο κάτω)

..... Διάκριση λόγω φύλου (παρενόχληση)

..... Διάκριση λόγω φύλου (σεξουαλική παρενόχληση)

Χώρος εργασίας/άλλος χώρος.....

***Απαραίτητη η επισύναψη γραπτής καταγγελίας υπογραμμένη από το παραπονούμενο πρόσωπο, μαζί με την υποβολή του παρόντος εντύπου.*

ΜΕΡΟΣ Γ- Στοιχεία καταγγελλόμενου προσώπου

Όνομα καταγγελλόμενου/ης

Ιδιότητα καταγγελλόμενου/ης(προϊστάμενος/η, συνάδελφος/η, εθελοντής/ρια, υπόχρεος/α)

Τηλέφωνα επικοινωνίας:

Ηλεκτρονική διεύθυνση: